

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Як не стати
ЖЕРТВОЮ
вуличної
злочинності

ПАМ'ЯТКА ДЛЯ МЕШКАНЦІВ
М. ХАРКІВ ТА ХАРКІВСЬКОЇ
ОБЛАСТІ

ХАРКІВ 2018

102

поліція

Підготовлено:

Управлінням превентивної діяльності

Управлінням карного розшуку

Управлінням організаційно-аналітичного забезпечення та

оперативного реагування Головного Управління

Національної поліції в Харківській області

Управлінням патрульної поліції в Харківській області

Інформаційний збірник випущено за ініціативою

начальника Головного управління Національної

поліції в Харківській області Беха О.В.

та за сприяння Консультативної місії Європейського Союзу.

Запропоноване видання є практичним посібником для громадян, та містить ряд практичних порад, застосування яких дозволить попередити злочинні посягання на громадян та їх особисте майно.

Видання розраховане на широке коло читачів.

Як уберегти себе від нападу зловмисника?

Повертаючись додому увечері, по можливості, не ходите поодинокі, уникайте погано освітлених вулиць, скверів, глухих безлюдних місць, лісопаркових зон, районів будівництва.

Якщо на вас напав грабіжник і сили явно не на вашу користь, краще віддати йому гаманець, сумку, чим битися за неї, ризикуючи здоров'ям і життям.

Якщо ви затримались допізна, зверніться з проханням до близьких або знайомих зустріти Вас біля метро, зупинки автобуса та провести до будинку.

Будьте обережні і розбірливі в нових знайомствах, не варто жінці, якщо вона одна, сідати до машини незнайомої людини.

Якщо ви змушені скористатися випадковою машиною, щоб дістатися до вашого дому, намагайтеся запам'ятати номер автомобіля і повідомити його комусь із друзів або родичів по мобільному телефону так, щоб водій це чув.

Не показуйте водію таксі чи випадкового автомобіля, що у вас в гаманці значна сума грошей.

У темний час доби йдіть посередині тротуару, щоб знизити ризик раптового нападу та, в разі нападу, мати час оцінити ситуацію.

Якщо вас пізно ввечері з будь-якої причини зупинили сторонні особи, не зупиняйтесь у темному місці, а намагайтесь дійти до найближчого ліхтаря, вітрини магазину або іншого освітленого місця. Вірогідно, що зловмисники в такій ситуації відмовляться від злочинних дій.

Не давайте можливості хуліганам спровокувати себе. Уникайте зневажливих висловлювань на їх адресу. Залишайтеся спокійним, об'єктивним та виваженим.

Мобільні телефони носіть у кишенях, бажано таких, що закриваються гудзиками або блискавкою, на крайній випадок у сумці.

Ви часто вимушені повертатися додому пізно?

Носіть у сумочці (або кишені) індивідуальні засоби захисту: балончик з газом, балончик з лаком для волосся, ліхтарик або свисток – в скрутну хвилину врятувати може навіть він.

Для самооборони користуйтеся засобами, що містять речовини, які подразнюють очі та дихальні шляхи, але пам'ятайте, що застосувати їх треба з урахуванням напрямку вітру і лише у великих приміщеннях. гаманці значна сума грошей.

Захист при нападі на відкритому просторі (на вулиці, в парку)

Ви йдете пустинною темною вулицею і помітили, що за вами довго йде незнайомиць? Різко поверніться у зворотній бік та спробуйте роздивитися людину – це може значно послабити її агресивні дії та дозволить вам у подальшому впізнати цю особу. Зробіть все можливе, щоб пропустити його вперед. Якщо не вийшло, вдайте, що у вас під тим ліхтарем призначена зустріч з чоловіком, братом тощо. І доведіть це до свідомості підозрілої вам особи.

Наприклад, голосно покличте брата: «Максиме, ще довго тебе чекати?», або покличте собаку: «Мухтар, до мене!».

Якщо переслідувач не повірить вам, то все одно це дозволить виграти час.

Якщо на вас напали на вулиці, створюйте якомога більше шуму: кричіть, розбийте скло, вдарте по машині, що стоїть поруч, щоб спрацювала сигналізація.

Коли вам вдалося вислизнути від нападника, відразу відбігайте, принаймні, метрів на 10 і зберігайте дистанцію. Злочинець вважатиме, що краще відмовитися від переслідування, ніж бути спійманим.

Вам здалося, що вас переслідує машина?

Оберніться і йдіть в протилежному напрямку. В такому випадку щоб прослідувати за вами, водію доведеться розвернутися. В цей час ви зможете вийти з поля зору переслідувача.

Щоб перешкодити злочинцю затягти вас в машину, хапайтеся за будь-який предмет, який опинився поблизу: дерево, лава, велосипед – все, що перешкодить йому зрушити вас з місця або не пройде через дверці машини, і голосно кличте на допомогу. Люди звернуть на це увагу і зателефонують до поліції.

Правила для жінок і дітей: ніколи не сідайте в ліфт з незнайомими. Близько 50% випадків нападів на жінок відбувається в під'їздах і, особливо, в ліфтах.

При нападі в ліфті негайно натисніть на кнопку «виклик диспетчера». Диспетчер визначить місце знаходження ліфту та доповість про випадок в поліцію.

Якщо при вході в під'їзд ви почули постріли або підозрілий шум – негайно вийдіть на вулицю.

Якщо ви збираєтеся зайти в під'їзд і бачите підозрілу особу, яка хоче зайти за вами слідом, – не заходьте в під'їзд, пройдіть мимо до найближчого освітленого більш-менш безпечного місця. Зателефонуйте додому або сусідам, щоб вас зустріли біля під'їзду або біля квартири. Якщо можливості зустріти вас не має, телефонуйте до поліції.

Якщо на вас напали у під'їзді, ніколи не намагайтесь забігти в ліфт. Злочинець буде чекати вас перед виходом з ліфту.

При нападі в під'їзді біжіть вгору по сходах і дзвоніть в усі двері під'їзд. Хто-небудь з ваших сусідів може опинитися вдома і виглянути за двері або хоча б запитати: «Хто там?», на що ви зможете крикнути: «Я ваш сусід, на мене напали, викличте поліцію».

Злочинцеві не потрібні свідки, тому ймовірно, що він залишить свої наміри.

Психологи також стверджують, що для залучення уваги сусідів навіть краще кричати «Пожежа!» На такий виклик вибігають всі.

При нападі на квартиру, насамперед прагніть привернути увагу сусідів. Викиньте стілець у вікно, вибіжіть на балкон з викриками «Вбивають».

Подумайте прямо зараз – чи є у вашій квартирі місце, де ви можете сховатись в разі нападу. Це може бути ванна кімната, туалет, комора, якщо її приміщення обладнані міцними дверима.

Опинившись в укритті, стукайте в стіну (якщо воно має спільну стіну з сусідами), кричіть, намагайтесь всіма можливими способами привернути увагу сусідів.

Як вберегти себе чи членів своїх сімей від шахрайського посягання на особисте майно, гроші?

Згідно до ст. 190 КК України шахрайством є заволодіння чужим майном або придбання права на майно шляхом обману чи зловживання довірою.

Під час зустрічі на вулиці чи в приміщенні осіб, які традиційно займаються шахрайствами (ворожінням, пророцтвом, проріканням майбутнього), при спробі їх заговорити з вами, намагайтеся не дивитися їм в очі, уникайте розмови та швидко йдіть далі у своїх справах. Якщо уникнути спілкування вам не вдалося, намагайтеся перевести розмову в інше русло чи погрожуйте повідомити поліцію про їх діяльність. При зустрічі вказаних осіб, негайно повідомте про них до поліції.

Обов'язково з цього приводу проведіть роз'яснювальну бесіду зі своїми дітьми, які під час знаходження на вулиці зустріли незнайомих громадян з пропозицією «погадати», чи зі словами, що на їх батьків наведено «порчу», від якої вони можуть померти. У цьому випадку необхідно негайно звертатися до дорослих осіб, які знаходяться поруч, з проханням провести до школи чи додому і спробувати додзвонитися до своїх батьків.

Намагайтеся в людних місцях не розмовляти по мобільному телефону.

Не показуйте та віддавайте телефон незнайомим, які звернулися до вас з проханням подзвонити або подивитися на мобільний телефон. Одразу повідомте про цю особу до поліції. У більшості випадків така особа має намір заволодіти вашим телефоном.

Особливу увагу необхідно приділити літнім людям, які найчастіше стають жертвами шахраїв. Повідомте людям поважного віку, що часто шахраї представляються співробітниками ЖЕКу, пенсійної чи соціальної служби, працівниками банку.

Шахраї намагаються ввійти в довіру, пропонують вирішити питання про безкоштовне одержання призів, збільшення пенсії, обміну грошей на нові, придбання продуктів чи інших товарів за низькими цінами.

У випадку зустрічі з такими особами, ні в якому разі не відкривайте їм двері, не запрошуйте їх до свого помешкання.

Необхідно негайно зателефонувати до відповідної служби, з'ясувати мету прибуття таких осіб.

Пам'ятайте, що перед тим, як прибути до Вас, працівники соціальної (або іншої) служби повинні Вам зателефонувати та домовитись про зустріч.

Як зберегти свої гаманці, мобільні телефони від кишенькових крадіїв?

В людних місцях, в транспорті, на ринках зберігайте свої речі у внутрішніх кишенях одягу. В літній період року гаманці чи мобільні телефони кладіть до кишень, які тісно прилягають до тулубу, намагайтесь при розрахунку за придбаний товар всі гроші не доставати. При виході з дому брати із собою ту суму грошей, яку ви розраховуєте витратити на покупки.

Захист від нападу з метою сексуального насильства

Довіряйте собі у всьому і завжди. Прислухайтесь до своєї інтуїції. Часто ми відчуваємо небезпеку, але не встигаємо її усвідомити. Не ігноруйте сигнали «тривоги», які подає ваша інтуїція.

Вчіться слухати себе і розуміти свої бажання. Навчіться говорити «ні», коли мова йде про загрозу здоров'ю та життю. Діяти «неввічливо» – ваше право. Краще перестраховатися, ніж ризикувати.

Виховуйте впевненість у собі. Злочинець, який нападає на жінку, жадає відчуті її приниження і страх. Ви маєте право захищати себе всіма можливими способами.

Запам'ятайте: зґвалтування – це злочин. Ніякі дії жертви злочину не можуть служити виправданням для насильства!

Якщо Ви стали жертвою грабіжника чи шахрая, або свідком пограбування, негайно повідомте про це до поліції. Вірогідність затримання злочинця по «гарячих слідах» набагато вища, ніж через деякий час.

Навчить дітей безпеці

Не забувайте, відправляючи дітей на вулицю, чи залишаючи їх самих удома, нагадати їм про елементарні заходи безпеки щоб уберегтися від злочину і самим не вчинити чогось протиправного.

Не давайте дітям великі суми грошей, золоті речі.

Завжди цікавтеся, з ким дружить ваша дитина, де проводить вільний час, особливо вечорами.

Дітям слід:

завжди говорити, куди вони йдуть;

вчасно приходити додому (у визначений батьками час) і ніколи не затримуватись на вулиці наодинці;

нікуди не йти з незнайомцями без дозволу батьків;

не сідати в чужу машину, навіть для того, щоб указати дорогу;

не приймати дарунків у невідомих чи маловідомих людей без дозволу батьків;

голосно кричати і, якщо є можливість, втікати, коли хтось має намір застосувати силу;

розповідати батькам навіть про те, у чому соромно зізнатись.

Виявлення підозрілого предмету, який може виявитися вибуховими або отруйними речовинами

Іноколи громадяни виявляють підозрілі предмети у транспорті, біля дверей квартир, на садових ділянках. Як поводитися при їх виявленні? Що робити?

Батьки! Ви відповідаєте за життя і здоров'я ваших дітей. Роз'ясніть дітям, що будь-який предмет, який знайшли на вулиці або в під'їзді, може представляти небезпеку.

Якщо ви виявили забуту або безхазяйну річ, опитайте сусідів, людей, які знаходяться поруч. Намагайтеся встановити, чия вона або хто міг її залишити. Якщо господар не встановлений, негайно повідомте про знахідку за телефонами 101 або 102.

Увага! Зовнішній вигляд предмета може приховувати його справжнє призначення. Як камуфляж для вибухових пристроїв, використовуються звичайні побутові предмети: сумки, пакети, згортки, коробки, іграшки тощо. Ртуть може знаходитись у звичайній скляній банці. Якщо виявлений предмет не повинен, як вам здається, знаходитись «в цьому місці і в цей час», не залишайте цей факт без уваги.

Пам'ятайте! Що виявлений Вами предмет може бути вибухівкою або отруйною речовиною (наприклад ртуттю тощо).

**У всіх перерахованих випадках:
Не торкайтесь! Не чіпайте, не розкривайте і не пересувайте знахідку;
зафіксуйте час виявлення знахідки;
намагайтеся зробити так, щоб люди відійшли якнайдалі від небезпечної знахідки.**

Пам'ятайте, що ви є найважливішим свідком. Тому обов'язково дочекайтеся прибуття наряду поліції або рятувальної служби, але покиньте небезпечну зону можливого ураження в разі вибуху.

Ще раз нагадуємо: не робіть самостійно ніяких дій із знахідками або підозрілими предметами. Якщо виявлений Вами предмет – вибуховий пристрій, то це може призвести до вибуху, численних жертв і руйнувань.